Dosarul nr. 2rc-309/24 Judecător: Balan Gheorghe
2-24071103-02-2rc-21102024

D E C I Z I E

02 decembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

în componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru și Natalia Mămăligă

examinând în absența părților recursul declarat de ***** în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” împotriva S.R.L „RAMAIANA” privind încasarea datoriei, împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 septembrie 2024, prin care s-a admis cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 28 iunie 2024 S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L „RAMAIANA” privind încasarea datoriei.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reprezentantul reclamantei S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” a formulat și a depus cerere de asigurare a acțiunii, în temeiul prevederilor articolelor 174-176 din Codul de procedură civilă, solicitând aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești ale S.R.L „RAMAIANA” în mărime de 393732,66 lei, motivând că ultima se eschivează cu rea-credință de la executarea obligațiunilor contractuale.

Prin încheierea din 05 iulie 2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” privind asigurarea acțiunii în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” împotriva S.R.L „RAMAIANA” privind încasarea datoriei.

La 03 septembrie 2024 a înaintat o cerere similară de asigurarea acțiunii, motivând că, în anul 2023, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, S.R.L „RAMAIANA” a suportat pierderi de 861000,31 lei, în timp ce venitul din vânzări a fost de 198000,25 lei, din care considerente există un pericol real sau potențial al neexecutării unei eventuale hotărâri judecătorești și probabilitatea de a-i cauza un prejudiciu mare.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 septembrie 2024, s-a admis ca întemeiată cererea S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” privind asigurarea acțiunii.

S-a aplicat sechestru până la examinarea în fond a pricinii civile la cererea de chemare în judecată a S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” împotriva S.R.L „RAMAIANA” privind încasarea

datoriei pe mijloacele băneşti ale S.R.L „RAMAIANA” în mărime de 393732,66 (trei sute nouăzeci şi trei mii şapte sute treizeci şi doi) lei.

La 03 octombrie 2024, S.R.L „RAMAIANA” a contestat cu recurs încheierea judecătorului Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 04 septembrie 2024, solicitând casarea acesteia, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond.

În motivarea recursului declarat recurentul a invocat că intimata nu a probat întrunirea în speță a condițiilor legale pentru aplicarea măsurilor asiguratorii, inclusiv referitoare la existența unui pericol de neexecutare a unei eventuale hotărâri judecătorești.

În speță, însă, la materialele dosarului nu există şi nici nu pot exista probe ce ar dovedi existența *periculum in mora* că recurenta ar putea întreprinde măsuri în vederea reducerii patrimoniului său în scopul eschivării de la executarea hotărârii judecătorești, intenție pe care S.R.L „Ramaiana” nu o are.

Or, simplul fapt al neachitării sumelor pretinse de intimată nu constituie un motiv suficient pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în condițiile în care art. 174 alin.(1) CPC cere de la intimată prezentarea probelor ce ar dovedi imposibilitatea executării pe viitor a unei eventuale hotărâri judecătorești, raporturile anterioare fiind, astfel, irelevante pentru soluționarea acestei chestiuni.

De asemenea afirma recurenta că în speță nu sunt întrunite circumstanțele enunțate în pct.32 al hotărârii Plenului curții Supreme de Justiție din 24.10.2003 privind raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, or în pricinile contencioase privind încasarea unor sume băneşti, anume reclamantului îi aparține obligația de a dovedi că pârâtul întreprinde, intenționează să întreprindă sau poate întreprinde acțiuni cu rea-credință de înstrăinare/deteriorare/degradare a bunurilor, ce ar putea pune obstacole la executarea din contul acestora a viitoarei hotărâri judiciare şi că aceste măsuri nu vor putea fi înlăturate în ordinea generală legală.

În corespundere cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău conchide asupra temeiniciei recursului declarat şi necesității admiterii acestuia, cu casarea încheierii primei instanțe şi soluționării problemei în fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Potrivit dispozițiilor art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În corespundere cu art.10 alin.(1) şi (2) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform prevederilor art.11 alin.(1) şi (2) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

Este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil prevăd că caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1)-(3) Cod civil, niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

În cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

În acord cu art.14 alin.(1) şi (2) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat.

Nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

Articolul 174 alin.(1) CPC statuează că la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În accepțiunea art. 175 alin. (1) şi (2) CPC, în vederea asigurării acțiunii, judecătorul sau instanța este în drept:

a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane;

a/1) să noteze acțiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului;

b) să interzică pârâtului săvârșirea unor anumite acte;

c) să interzică altor persoane săvârșirea unor anumite acte în privința obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligații faţă de el;

d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acțiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar);

e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară.

Judecătorul sau instanța dispune, la cererea participanților la proces, aplicarea și a altor măsuri de asigurare a acțiunii care să corespundă scopurilor specificate la art.174. Pot fi

admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acțiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depășește valoarea acțiunii.

Dispozițiile art. 177 alin.(1) CPC prevăd că cererea de asigurare a acțiunii urmează să conțină motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

Din dispozițiile legale citate supra Colegiul deduce că la stabilirea necesității aplicării măsurilor de asigurare instanța verifică raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asiguratorii, dacă există *periculum in mora* (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare), asigurarea unui echilibru între interesele părților cointeresate, preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terţi în cazul aplicării măsurilor de asigurare, în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

În contextul chestiunii examinate instanța reține că materialele prezentei pricini atestă că la data la data de ***28 iunie 2024 S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" s-a adresat cu cerere de chemare*** în judecată împotriva S.R.L „RAMAIANA" privind încasarea datoriei.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reprezentantul reclamantei S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" a formulat și a depus cerere de asigurare a acțiunii, în temeiul prevederilor articolelor 174-176 din Codul de procedură civilă, solicitând aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești ale S.R.L „RAMAIANA" în mărime de 393732,66 lei, motivând că ultima se eschivează cu rea-credință de la executarea obligațiunilor contractuale.

Prin încheierea din 05 iulie 2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" privind asigurarea acțiunii în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" împotriva S.R.L „RAMAIANA" privind încasarea datoriei.

La 03 septembrie 2024 a înaintat o cerere similară de asigurarea acțiunii , motivând că, în anul 2023, potrivit datelor Biroului Național de Statistică, S.R.L „RAMAIANA" a suportat pierderi de 861000,31 lei, în timp ce venitul din vânzări a fost de 198000,25 lei, din care considerente există un pericol real sau potențial al neexecutării unei eventuale hotărâri judecătorești și probabilitatea de a-i cauza un prejudiciu mare.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 septembrie 2024, s-a admis ca întemeiată cererea S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" privind asigurarea acțiunii.

S-a aplicat sechestru până la examinarea în fond a pricinii civile la cererea de chemare în judecată a S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" împotriva S.R.L „RAMAIANA" privind încasarea datoriei pe mijloacele bănești ale S.R.L „RAMAIANA" în mărime de 393732,66 (trei sute nouăzeci și trei mii șapte sute treizeci și doi) lei.

Potrivit motivării încheierii contestate, judecătorul primei instanțe a ajuns la concluzia că reclamanta a justificat cererea de asigurare acțiunii, invocând că existența unui pericol real sau potențial al neexecutării unei eventuale hotărâri judecătorești și probabilitatea de a-i cauza un prejudiciu mare de către S.R.L „RAMAIANA"

Raportând prevederile legale enunțate la circumstanțele speței, Colegiul conchide că prima instanță neîntemeiat a concluzionat că cererea de asigurare a acțiunii înaintată de către reclamanta/intimata S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" urmează a fi admisă având în vedere argumentele invocate de către reclamantă, pe motiv că dacă se vor adeveri circumstanțele de

fapt indicate în cererea de chemare în judecată, există riscul ca în cazul neaplicării măsurilor de asigurare asupra mijloacelor finanțare precum și a altor bunuri mobile sau imobile, ar fi imposibilă executarea hotărârii.

În acest sens Colegiul relevă că în corespundere cu prevederile art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiile sale dacă legea nu dispune altfel.

Pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acțiunii, Colegiul constată că această instituție este condiționată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri.

În sensul normei enunțate este de înțeles că instanța urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare, dacă aceasta rezultă din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii şi alte circumstanțe relevante, menite să atingă scopul stabilit de Lege în domeniul măsurilor asiguratorii.

În cumul, la soluționarea cererilor de aplicare a măsurilor de asigurare a acțiunii, instanța urmează să verifice şi raționalitatea şi temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.

Subsecvent, se constată că examinând cererea de asigurare a acțiunii, este important, în fiecare caz concret, să fie verificat, fără a interveni în fondul pricinii, obiectul și temeiul acțiunii înaintate, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acțiunile cu rea credință ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, ce ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei hotărâri judiciare.

Concomitent, este necesară realizarea unui echilibru între interesele părților interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Astfel, coroborând prevederile art. art. 118, 121, 122 şi 177 CPC, se deduce că obiectul probațiunii admisibilității aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii se referă la justificarea de o manieră obiectivă a faptul că lipsa măsurilor de asigurare a acțiunii solicitate de reclamant ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, probe ce urmează să justifice suficient întrunirea condițiilor expuse supra pentru aplicarea măsurilor asiguratorii.

Or, măsura asiguratorie ţine de substanța obiectului acțiunii, instanța urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se constată existența unui risc al unei eventuale imposibilități de executare a hotărârii judecătorești, iar sarcina probațiunii în cazul dat se atribuie în obligația solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente şi să justifice necesitatea aplicării măsurilor asiguratorii, o simplă invocare a existenței riscurilor de imposibilitate în executarea unei eventuale hotărâri judecătorești fiind insuficientă.

În speță, reclamanta-intimata S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” nu a indicat cu suficientă certitudine şi plauzibilitate motivele ce justifică într-o manieră obiectivă iminența riscului unei eventuale imposibilități de executare a unei eventuale hotărâri judecătorești, astfel încât solicitarea reclamantei derogă de la principiile și prevederile legale reținute la examinarea cererii respective, fiind întemeiate, in abstracto, pe o apreciere subiectivă, lipsită de o justificare obiectivă a necesității și admisibilității măsurii asiguratorii solicitate.

Colegiul reține că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, legislația națională, trebuie să indice cu o claritate rezonabilă, scopul şi modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de

protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminentei dreptului într-o societate democratică (hot. CC nr. 26 din 23.11.2010, hot. CC 12 din 14/05/2015). Or, într-un stat democratic de drept protejarea şi promovarea drepturilor şi libertăților omului, constituie un principiu fundamental, deziderat suprem (hot. CC nr. 241/29 din 27.12.2004).

Astfel, este cert că reclamanta S.R.L „VIOCRIS-IMPEX", având obligația probațiunii în judecată, nu a prezentat, în sensul art.118 alin.(1) CPC, probe concludente şi admisibile care să dovedească faptul că, neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, în cazul unei eventuale soluții de admitere a acțiunii.

Or, intimata a înaintat cerințe de aplicare a sechestrului pe mijloacele financiare, ale pârâtei S.R.L „VIOCRIS-IMPEX", fără a invoca, argumenta şi justifica existenta indiciilor, că neaplicarea măsurilor respective ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, după cum statuează art. 174 CPC, adică argumente justificative în care rezidă necesitatea aplicării măsurilor de asigurare, şi anume ce ar rezulta din pericolul de dispariție, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc., eventuale indicii referitoare la acțiunile cu rea-credință ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privința executării viitoarei eventuale hotărâri judiciare.

Colegiul apreciază ca fiind nefondată concluzia contestată precum că reclamanta a demonstrat necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, fiind suficientă aplicarea sechestrului pe mijloacele bănești ale pârâtei ***** în limita datoriei în sumă de 393732,66 lei, deoarece reieșind din situația de fapt enunțată, raportată la textele de lege enunțate, se concluzionează că cerințele enunțate de asigurare sunt nemotivate în fapt, nefiind indicate careva motive plauzibile, prin urmare fiind calificate drept neîntemeiate şi pasibile de a fi respinse.

Mai cu seamă că prin încheierea din 05 iulie 2024 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" privind asigurarea acțiunii în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a S.R.L „VIOCRIS-IMPEX" împotriva S.R.L „RAMAIANA" privind încasarea datoriei.

Astfel, încheierea contestată este adoptată contrar normelor de drept procedural ce reglementează acțiunile instanței la această fază a procesului şi cu aprecierea completă a tuturor probelor şi a circumstanțelor referitoare la temeiul de asigurare a acțiunii – motiv pentru care de către Colegiul civil o considerată ca neîntemeiată.

Or, conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constată a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 19.1.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, pe principiile egalității părților în drepturi, art.26 CPC, motiv pentru care instanța de recurs constată în circumstanțele prezentei lipsa temeiurilor pentru aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, din care considerente, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat în speță, a casa încheierea emisă de judecătorul primei instanțe şi de a soluționa prin decizie

problema în fond prin respingerea cererii depuse de S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” privind aplicarea măsurilor de asigurare ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.c) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de *****

Se casează încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 septembrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” împotriva S.R.L „RAMAIANA” privind încasarea datoriei și se emitere o încheiere nouă potrivit căruia:

Se respingere cerința S.R.L „VIOCRIS-IMPEX” cu privire la asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare ale pârâtei S.R.L „RAMAIANA” în mărime de 393732,66 (trei sute nouăzeci și trei mii șapte sute treizeci și doi) lei.

Decizia este irevocabilă din data emiterii.

Președintele completului Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru

Natalia Mămăligă